# Ústní část maturitní zkoušky

# a kánon literárních děl k ústní části maturitní zkoušky

# pro školní rok 2026/2027

**Střední škola Gemini Brno, příspěvková organizace,**
**Vaculíkova 14, 638 00 Brno**

## Základní požadavky:

1. Ústní zkouška z českého jazyka a literatury je povinnou částí maturitní zkoušky, jednou z dílčích zkoušek komplexní maturitní zkoušky z daného předmětu. Hodnocení předmětu zahrnuje výsledek didaktického testu – ve společné části maturitní zkoušky, písemné práce a ústní zkoušky – v profilové části maturitní zkoušky a to v poměru 40% : 60%.

2. Předmětem ústní zkoušky je ověření praktických komunikačních dovedností, schopnosti analyzovat a interpretovat umělecký i neumělecký text, a to s přiměřeným využitím znalostí a dovedností získaných v průběhu studia na Střední škole Gemini Brno, příspěvková organizace, Vaculíkova 14, 638 00 Brno.

3. Škola sestaví seznam umělecké literatury, který zveřejní. Žák může vybírat díla pouze z tohoto seznamu. Seznam je platný pro jarní i podzimní zkušební termín.

4. Žák odevzdá řediteli školy seznam 20 literárních děl, sestavený na základě níže uvedených kritérií pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce, a to do 31. března daného roku (pro jarní termín zkoušky), případně do 30. června (pro podzimní zkušební termín). Neodevzdá-li do stanoveného data seznam zvolených děl (či nedodrží-li kritéria výběru), losuje si zadání zkoušky ze všech děl obsažených ve školním seznamu.

5. Kritéria pro výběr děl:

a. Za literární dílo je považováno komplexní dílo, tj. Erbenova Kytice, nikoli balada Polednice ze sbírky Kytice. Výbor není komplexním dílem.
b. Minimálně dvěma díly musí být v seznamu zastoupena próza, poezie i drama.
c. Seznam může obsahovat maximálně dvě díla od téhož autora.
d. Z celkových 20 děl musí být zastoupena:

| | |
|---|---|
| světová a česká literatura do konce 18. st. | min. 2 literární díly |
| světová a česká literatura 19. st. | min. 3 literární díly |
| světová literatura 20. a 21. st. | min. 4 literární díly |
| česká literatura 20. a 21. st. | min. 5 literárních díly |

# Kánon literárních děl k ústní části maturitní zkoušky z CJL

# pro školní rok 2026/2027

## I. Literatura do konce 18. století (min. 2 díla)

***světová literatura***

| | |
|---|---|
| (neznámí autoři) | *Starý zákon* (ekumenické vydání) |
| (neznámí autoři) | *Nový zákon* (ekumenické vydání) |
| (neznámí autoři) | *Staré řecké báje a pověsti* (adaptace E. Petišky, 2005) |
| Alighieri, Dante: | *Božská komedie* (vyd. 2013) |
| Boccaccio, Giovanni: | *Dekameron* (vyd. 1980) |
| Cervantes y Saavedra, Miguel de: | *Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha* (vyd. 2012) |
| Defoe, Daniel: | *Robinson Crusoe* (adaptace J. V. Plevy, 2008) |
| Diderot, Denis: | *Jeptiška* (vyd. 1963) |
| Ezop: | *Bajky* (vyd. 1975) |
| Goldoni, Carlo: | *Sluha dvou pánů* (vyd. 2009) |
| Molière: | *Lakomec* (vyd. 2008) |
| Shakespeare, William: | *Sen noci svatojánské* (vyd. 2010) |
| Shakespeare, William: | *Hamlet* (vyd. 2002) |
| Shakespeare, William: | *Romeo a Julie* (vyd. 2015) |
| Villon, Francois: | *Velký testament* (2013) |

***česká literatura***

| | |
|---|---|
| (neznámý autor) | *Legenda o sv. Prokopu* |
| (neznámý autor) | *Život svaté Kateřiny* |
| (tak řečený Dalimil) | *Dalimilova kronika* |
| Komenský, Jan Amos: | *Labyrint světa a Ráj srdce* |

**II. Literatura 19. století (min. 3 díla)**

***světová literatura***

| | |
|---|---|
| Austenová, Jane: | *Pýcha a předsudek* (vyd.2003) |
| Baudelaire, Charles: | *Květy zla* (vyd. 1997) |
| Carroll, Lewis: | *Alenka v kraji divů a za zrcadlem* (vyd. 2016) |
| Dickens, Charles: | *Oliver Twist* (vyd. 2009) |
| Dostojevskij, Fjodor Michajlovič: | *Idiot* (vyd. 2008) |
| Dumas st., Alexander: | *Hrabě Monte Christo* (vyd. 1963) |
| Flaubert, Gustav: | *Paní Bovaryová* (vyd. 2004) |
| Gogol, Nikolaj Vasiljevič: | *Revizor* (vyd. 2010) |
| Hugo, Victor: | *Chrám Matky Boží v Paříži* (vyd. 1994) |
| Hugo, Victor: | *Bídníci* (vyd. 2010) |
| Poe, Edgar Allan: | *Povídky* (vyd. 2011) |
| Puškin, Alexander Sergejevič: | *Evžen Oněgin* (vyd. 2016) |
| Rimbaud, Arthur: | *Opilý koráb* (vyd. 2012) |
| Tolstoj, Lev Nikolajevič: | *Anna Karenina* (vyd. 2015) |
| Wilde, Oscar: | *Obraz Doriana Graye* (vyd. 2013) |
| Wilde, Oscar: | *Cantervillské strašidlo* (vyd. 2016) |

***česká literatura***

| | |
|---|---|
| Čech, Svatopluk: | *Nový epochální výlet pana Broučka, tentokráte do 15. Století* |
| Erben, Karel Jaromír: | *Kytice* |
| Havlíček Borovský, Karel: | *Král Lávra* |
| Havlíček Borovský, Karel: | *Tyrolské elegie* |
| Mácha, Karel Hynek: | *Máj* |
| Mrštíkovi, Alois a Vilém: | *Maryša* |
| Němcová, Božena: | *Babička* |
| Němcová, Božena: | *Divá Bára* |
| Neruda, Jan: | *Balady a romance* |

| | |
|---|---|
| Neruda, Jan: | *Povídky malostranské* |
| Stroupežnický, Ladislav: | *Naši furianti* |
| Tyl, Josef Kajetán: | *Strakonický dudák* |
| Vrchlický, Jaroslav: | *Noc na Karlštejně* |

**III. Světová literatura 20. a 21. století (min. 4 díla)**

| | |
|---|---|
| Doyle, Artur Conan: | *Pes baskervillský* (vyd. 2009) |
| Eco, Umberto: | *Jméno růže* (vyd. 2007) |
| Ernest Hemingway, Ernest: | *Stařec a moře* (vyd. 1972) |
| Franková, Anna: | *Deník Anny Frankové* (vyd. 1992) |
| Heller, Joseph: | *Hlava XXII* (vyd. 2010) |
| Chbosky, Stephen: | *Ten, kdo stojí v koutě* (vyd. 2012) |
| Christie, Agatha: | *Deset malých černoušků* (vyd. 1995) |
| Kafka, Franz: | *Proměna* (vyd. 2005) |
| Kesey, Ken: | *Vyhoďme ho z kola ven* (vyd. 2001) |
| Kerouac, Jack: | *Na cestě* (vyd. 1997) |
| Leeová, Harper: | *Jako zabít ptáčka* (vyd. 2009) |
| Meyrink, Gustav: | *Golem* (vyd. 1998) |
| Nabokov, Vladimír: | *Lolita* (vyd. 2003) |
| Orwell, George: | *1984* (vyd. 2009) |
| Orwell, George: | *Farma zvířat* (vyd. 2004) |
| Remarque, Erich Maria: | *Na západní frontě klid* (vyd. 1975) |
| Rolland, Romain: | *Petr a Lucie* (vyd. 1998) |
| Saint-Exupéry, Antoine de: | *Malý princ* (vyd. 1996) |
| Salinger, Jerome David: | *Kdo chytá v žitě* (vyd. 1996) |
| Shaw, George Bernard: | *Pygmalion* (vyd. 2013) |
| Spiegelman, Art: | *Maus* (vyd. 2012) |
| Steinbeck, John: | *O myších a lidech* (vyd. 2004) |

| | |
|---|---|
| Styron, William: | *Sophiina volba* (vyd. 2005) |
| Tolkien, John Ronald Reuel: | *Společenstvo prstenu* (vyd. 1990) |
| Tolkien, John Ronald Reuel: | *Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky* (vyd. 2012) |
| Williams, Tennessee: | *Kočka na rozpálené plechové střeše* (vyd. 2012) |

**IV. Česká literatura 20. a 21. století (min. 5 děl)**

| | |
|---|---|
| Bezruč, Petr: | *Slezské písně* |
| Čapek, Karel: | *R. U. R.* |
| Čapek, Karel: | *Bílá nemoc* |
| Čapek, Karel: | *Krakatit* |
| Čapek, Karel: | *Povídky z jedné kapsy* |
| Denemarková, Radka: | *Peníze od Hitlera* |
| Dousková, Irena: | *Hrdý Budžes* |
| Dyk, Viktor: | *Krysař* |
| Fuks, Ladislav: | *Spalovač mrtvol* |
| Hašek, Jaroslav: | *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* |
| Havlíček, Jaroslav: | *Petrolejové lampy* |
| Hrabal, Bohumil: | *Obsluhoval jsem anglického krále* |
| Hrabal, Bohumil: | *Ostře sledované vlaky* |
| Hrabě, Václav: | *Blues pro bláznivou holku* |
| Hrubín, František: | *Romance pro křídlovku* |
| Jirotka, Zdeněk: | *Saturnin* |
| Jirous, Ivan Martin, řečený Magor: | *Magorovy labutí písně* |
| John, Radek: | *Memento* |
| Kundera, Milan: | *Žert* |
| Lustig, Arnošt: | *Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou* |
| Mikulášek, Oldřich: | *Agogh* |
| Nezval, Vítězslav: | *Edison* |

| | |
|---|---|
| Olbracht, Ivan: | *Nikola Šuhaj loupežník* |
| Otčenášek, Jan: | *Romeo, Julie a tma* |
| Poláček, Karel: | *Bylo nás pět* |
| Seifert, Jaroslav: | *Píseň o Viktorce* |
| Seifert, Jaroslav: | *Maminka* |
| Seifert, Jaroslav: | *Morový sloup* |
| Svěrák, Zdeněk a Smoljak, Jaroslav: | *České nebe* |
| Skácel, Jan: | *Dávné proso* |
| Škvorecký, Josef: | *Zbabělci* |
| Škvorecký, Josef: | *Tankový prapor* |
| Tučková, Kateřina: | *Vyhnání Gerty Schnirch* |
| Vančura, Vladislav: | *Rozmarné léto* |
| Vančura, Vladislav: | *Markéta Lazarová* |
| Viewegh, Michal: | *Báječná léta pod psa* |
| Werich, Jan a Voskovec, Jiří: | *Vest pocket revue* |
| Wolker, Jiří: | *Těžká hodina* |

Sestavila:

Mgr. Miluše Skácelová

Schválil:

Mgr. Bc. Tomáš Anderle, MBA, LL.M.,

ředitel školy

Brno / 17. září 2026